

Przeciwdziałanie praktykom monopolistycznym: Komisja zachęca do zgłaszania uwag na temat projektu wytycznych w sprawie układów zbiorowych dotyczących warunków pracy osób pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników

Bruksela, 9 grudnia 2021 r.

Komisja Europejska zachęca obywateli, przedsiębiorstwa, partnerów społecznych, środowiska akademickie, organy rządowe i wszystkie zainteresowane strony do przedstawienia uwag na temat [projektu wytycznych w sprawie stosowania unijnego prawa konkurencji do układów zbiorowych](#) dotyczących warunków pracy osób pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników i świadczących usługi. Projekt wytycznych to część [pakietu](#), który obejmuje również wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie poprawy warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych oraz komunikat w sprawie pełnego wykorzystania korzyści płynących z cyfryzacji dla przyszłości pracy.

Margrethe **Vestager**, wiceprzewodnicząca wykonawcza do spraw Europy na miarę ery cyfrowej, odpowiedzialna za politykę konkurencji, powiedziała: *Cyfryzacja wpływa nie tylko na sposoby prowadzenia działalności przez przedsiębiorstwa, ale również na metody pracy. Stworzyła ona możliwości i wyzwania. Nawet poza gospodarką platformową niektóre osoby pracujące na własny rachunek niezatrudniające pracowników mają trudności z ustaleniem swoich własnych warunków pracy. Prowadzimy konsultacje na temat wytycznych, która mają zapewnić im pewność prawa – wyjaśnione zostanie, że prawo konkurencji nie stoi na przeszkodzie zbiorowym negocjaczom na rzecz lepszych warunków.*

Układy zbiorowe są ważnym narzędziem poprawy warunków pracy. Osoby samozatrudnione są jednak co do zasady uznawane za „przedsiębiorstwa” i mogą naruszyć art. 101 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), jeżeli wspólnie negocjują honoraria i inne warunki handlowe. W związku z tym osoby pracujące na własny rachunek często nie mają pewności, czy mogą uczestniczyć w negocjacjach zbiorowych.

Komisja prowadzi konsultacje na temat projektu wytycznych, które precyzują, że prawo konkurencji nie stoi na przeszkodzie układom zbiorowym mającym na celu poprawę warunków pracy niektórych osób samozatrudnionych, tj. osób, które pracują wyłącznie na własny rachunek i nie zatrudniają pracowników. Projekt wytycznych opiera się na orzecznictwie i opisuje okoliczności, w których osoby samozatrudnione są porównywalne z pracownikami, a zatem nie podlegają postanowieniom art. 101 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

W projekcie wytycznych wyjaśniono również, że niektóre porozumienia nie spowodują interwencji Komisji na mocy art. 101 TFUE. Tak ma być w przypadku, w którym osoby pracujące na własny rachunek niezatrudniające pracowników mają trudności z wywieraniem wpływu na swoje warunki pracy, ponieważ mają słabą pozycję negocjacyjną. Rynki pracy zmieniają się, zarówno w internecie, jak i świecie fizycznym, i niektóre osoby samozatrudnione nie mogą korzystać z niezależności, która zwykle wiąże się ze statusem osoby samozatrudnionej. W związku z tym osoby te mogą mieć trudności z poprawą swojej sytuacji i mogą mieć do czynienia z pogorszeniem warunków pracy, również z obniżką stawek.

Projekt wytycznych dotyczy szerokiego grona osób pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników. Są to osoby zależne ekonomicznie lub pracujące równolegle z innymi pracownikami w środowisku internetowym lub fizycznym, osoby pracujące za pośrednictwem platform czy też osoby, które negocjują swoje warunki pracy z kontrahentami o silnej pozycji gospodarczej lub uczestniczą w układach zbiorowych zgodnie z dyrektywą w sprawie praw autorskich i przepisami krajowego prawa pracy.

Projekt wytycznych jest powiązany z opublikowanym dzisiaj [wnioskiem](#) ustawodawczym, który ma poprawić warunki pracy za pośrednictwem platform internetowych przy jednoczesnym wsparciu zrównoważonego wzrostu cyfrowych platform pracy w Unii Europejskiej. W tym kontekście Komisja przedstawia dzisiaj wniosek dotyczący dyrektywy oraz komunikat w sprawie poprawy warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych. Zakres projektu wytycznych nie ogranicza się jednak do gospodarki platform internetowych.

Dalsze kroki

Zainteresowane strony mogą [zgłaszać](#) uwagi do 24 lutego 2022 r. Następnie Komisja oceni zgłoszone uwagi i planuje opublikować ostateczną wersję wytycznych w drugim kwartale 2022 r. Sprawozdanie z oceny skutków zostanie opublikowane wraz z ostateczną wersją wytycznych. Ostateczne wytyczne będą wiążące dla Komisji, jeśli chodzi o późniejszą wykładnię i egzekwowanie unijnych reguł konkurencji.

Kontekst

6 stycznia 2021 r. Komisja opublikowała wstępną ocenę skutków tej inicjatywy. Konsultacje z partnerami społecznymi i innymi zainteresowanymi stronami [przeprowadzono między 5 marca a 31 maja 2021 r.](#) Przed opublikowaniem projektu wytycznych Komisja uważnie przeanalizowała wszystkie zgłoszone uwagi. Sprawozdanie z oceny skutków zostanie opublikowane w II kwartale 2022 r. wraz z ostateczną wersją wytycznych.

W pismach określających zadania skierowanych przez przewodniczącą **Ursulę von der Leyen** do wiceprzewodniczącej **Margrethe Vestager** i komisarza **Nicolasa Schmita** wyraźnie podkreślono ich mandat do zajęcia się tematem „warunków pracy osób pracujących za pośrednictwem platform internetowych”. Bieżąca inicjatywa jest częścią pakietu działań, które mają pomóc w uregulowaniu tej kwestii.

Komisji zależy na zapewnieniu wszystkim Europejczykom godnych i odpowiednich warunków pracy, zgodnie z [Europejskim filarem praw socjalnych](#). Układy zbiorowe mogą być ważnym narzędziem poprawy warunków pracy.

Sąd przedstawił już wykładnię w wyrokach *Albany* i *FNV Kunsten*, zgodnie z którą układy zbiorowe między pracodawcami a pracownikami nie wchodzi w zakres art. 101 TFUE. Opierając się na uzasadnieniu tego orzecznictwa, w projekcie wytycznych wyjaśniono stosowanie art. 101 TFUE dotyczącego układów zbiorowych w odniesieniu do warunków pracy osób samozatrudnionych oraz priorytetów Komisji, jeśli chodzi o egzekwowanie odnośnych przepisów.

Więcej informacji

[Pytania i odpowiedzi: Projekt wytycznych w sprawie układów zbiorowych osób samozatrudnionych](#)

[Pytania i odpowiedzi: Poprawa warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych](#)

[Komunikat prasowy: Poprawa warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych](#)

[Zestawienie informacji: Poprawa warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych](#)

[Wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie poprawy warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych](#)

[Komunikat „Lepsze warunki pracy na rzecz silniejszej Europy socjalnej: pełne wykorzystanie korzyści płynących z cyfryzacji dla przyszłości pracy”](#)

[Projekt wytycznych w sprawie stosowania prawa konkurencji UE do osób samozatrudnionych niezatrudniających pracowników i znajdujących się w trudnej sytuacji negocjacyjnej](#)

IP/21/6620

Kontakty z mediami:

[Arianna PODESTA](#) (+32 2 298 70 24)

[Maria TSONI](#) (+32 2 299 05 26)

Zapytania od obywateli: Serwis [Europe Direct](#) – tel. [[00 800 67 89 10 11](#)] lub [e-mail](#)